

Version 1: 2025-02-20

Frågor och svar kopplade till utlysningen: "Impact innovation: Delta i omställningslabb för framtidens attraktiva och tillgängliga livsmiljöer"

Labbsamordnare och arbetet i omställningslabb

Fråga: Kommer det finnas en labbsamordnare även kopplade till Vinnova-projekten och hur kommer de utses?

Svar: Det kommer tillsättas en labbsamordnare till samtliga fyra omställningslabbs som kommer finansieras i denna utlysning. Programkontoret kommer själva tillsätta labbsamordnaren till labbet som har tema: "En breddad roll för kollektivtrafiken". Övriga tre kommer tillsättas genom en parallell öppen utlysningsprocess som kommer öppna inom kort, med preliminär öppning i början av mars. De fyra labbsamordnarna kommer finnas på plats inför projektstart i början av juli 2025. Programkontoret och myndigheterna kommer utvärdera denna process med parallell tillsättning av projekt och labbsamordnare och utifrån utfallet lägga upp processen för kommande utlysningar 2026 och 2027.

Fråga: Kan ni berätta lite mer om hur arbetet kommer ske i labbet? Hur arbetar projekten med labbet under tiden?

Svar: Här kommer labbsamordnaren tillsammans med beviljade projekt och programkontoret enas om exakt vilka gemensamma aktiviteter som bäst bidrar till labbets arbete. I utlysningen finns anggett att samtliga projekt ska lägga minst 150 timmar per år för gemensamma labb-aktiviteter. I ansökan behöver ni som sökande inte gå in på några detaljer för dessa gemensamma aktiviteter, då de behöver växa fram mer organiskt men som anges i projektbeskrivningsmallen får ni gärna inkludera på något sätt att ni tar höjd för denna tid i exempelvis er genomförandeplan. Ett viktigt syfte är att de gemensamma aktiviteterna ska främja lärande och erfarenhetsutbyte mellan projekten i labbet men även gentemot omvärlden. Ett annat viktigt syfte är att labbet som helhet ska stödja projektens leveranser och resultat och även öppna upp för hur leveranser och resultat kan kopplas samman för att maximera systempåverkan och nyttiggörande.

Fråga: Är det Vinnova som klustrar ihop olika projekt till ett labb?

Svar: Klustringen faller ut av vilket tema ni söker till. I utlysningen finns det fyra tematiker, som kommer bilda fyra omställningslabbs.

Förutsättningar kopplat till plats, geografi och rådighet

Fråga: Är det en exakt gräns på 20 000? [denna fråga är kopplad till temat: Omvandling av trafikmiljöer i mindre städer och samhällen]

Svar: Ja där har vi satt en skarp gräns i just denna utlysning och en viktig bakgrund och motiv till denna gräns är att mycket nationell finansiering gått till större städer och samhällen, i denna utlysning ville vi lyfta upp just mindre städers och samhällens utmaningar och möjligheter. Viktigt att poängtera är att den geografiska avgränsningen är tätorter och att det är för just specifikt tätorten som det finns en gräns på max 20 000 invånare. Alltså kan exempelvis en tätort med max 20 000 invånare i en kommun med betydligt fler invånare möta kravet för detta tema.

Fråga: Kan det vara flera platser i ett labb?

Svar: Det kommer vara flera projekt som kopplas ihop i labbet och därav även flera olika platser. Det är vidare möjligt att ett och samma projekt kan inkludera flera platser, här behöver ni som sökande själva tänka på vilket upplägg som blir bäst för just er projekttid.

Fråga: Om man vill studera systemutmaningar, t ex logistik och återbruk, hur viktigt blir plats och rådighet i ansökan?

Svar: Här finns en viktig skillnad mellan projekt inom teman som handlar om platstyper och de som handlar om systemutmaningar. Platser kan användas på olika sätt inom projekt som har fokus på systemutmaningar, för att exempelvis samla in kunskap, genomföra vissa piloter och tester m.m. men är inte lika centrala som i projekt som har fokus på en platstyp. Rådigheten för en plats inom ett projekt med fokus på en systemutmaning blir därmed inte heller lika viktig. I denna typ av projekt blir snarare rådigheten kopplad till vald systemutmaning viktig, för att projektet ska ha en möjlighet att arbeta med utveckling av exempelvis affärsmodeller, riktlinjer och vägledningar, arbetssätt och metoder, lagstiftning och andra former av mer strukturella aspekter. För projekt inom ett tema som handlar om platstyper blir rådigheten till platsen viktigare, för att möjliggöra och ge mandat för projekten att arbeta med utveckling av valda platser.

Fråga: Hur stora får kommunerna vara?

Svar: Det finns ingen begränsning av kommunens storlek. Om det är Omställningslabbet - Omvandling av trafikmiljöer i mindre städer och samhällen så finns det en begränsning kopplat till den plats/tätort som behöver ingå i ansökan där det behöver vara en plats inom en tätort med max 20 000 invånare. Men denna tätort kan ligga i en kommun med betydligt högre antal invånare.

Fråga: Om man har en projekttid, är man då bunden till kommande labb och bestämda platser?

Svar: projekttiden behöver passa in inom någon av de tematiker som finns för de fyra labben. I er ansökan kommer ni behöva välja en av de fyra tematikerna som finns i denna utlysning. Ni som sökande väljer själva vilka platser ni vill inkludera i ansökan, viktigt är att valet av platser passar in i vald tematik. Planen är att genomföra en liknande utlysning 2026 och 2027 med nya tematiker som kommer bilda nya omställningslabb.

Vem som kan söka och delta i projekten och frågor om ekonomi

Fråga: Kan en huvudsökande part delta i fler ansökningar än en?

Svar: Ja, det finns inga begränsningar kopplat till detta, men ni behöver ta höjd för att kunna driva alla vid ev. beviljande.

Fråga: Om en kommun söker ett projekt tillsammans med ett forskningsinstitut, kan de då få 100% finansiering för projektet eller 75%?

Svar: Projektet som helhet kan få beviljat bidrag för maximalt 75 procent av sina totala stödberättigade kostnader. Någon eller båda parterna behöver därmed finansiera minst 25 % av projektets totala stödberättigade kostnader.

Fråga: Kan en internationell parts arbetstid räknas som in-kind?

Svar: Ja, så länge den internationella parten ingår som projektpart i ansökan och dess kostnader tas upp i ansökan. Härigenom kan en internationell part bidra till projektets totala kostnader och taket på max 75 procents stödnivå. En internationell aktör (utan kostnadsställe eller filial i Sverige) kan dock inte erhålla bidrag från Vinnova i denna utlysning.

Fråga: Kan en högskola vara huvudsökande för systemutmaningar?

Svar: Ja, men här blir det viktigt att projektet inkluderar någon part som har rådighet kopplat till vald systemutmaning och någon part som har ett tydligt ansvar kring implementering av projektresultat.

Fråga: Undrar hur vi ska tänka som kommun - vi behöver ju äska budget i förväg och kan sällan skaka fram pengar under samma år? Finns det tankar här? Kan man få veta tema tidigare än samma år exempelvis?

Svar: Detta tar vi med oss i planeringen av kommande utlysningar och om exempelvis tematiker kan publiceras i förväg.

Ett generellt tips för kommuner och även för andra aktörer är att undersöka vilka redan planerade satsningar och initiativ som skulle kunna knytas till en ansökan/projekt, där det redan finns exempelvis budgeterad/planerad arbetstid och aktiviteter. Ansökan och de sökta medlen kan då nyttjas för att höja ambitionsnivån i den redan planerade insatsen, samtidigt som viss del av de redan planerade aktiviteterna och budgeten kan vara motiverad att ta upp i ansökan. Detta är ett sätt att båda skapa ekonomiskt hållbara projekt och även för att knyta externt finansierade projekt till egna prioriteringar och motverka att det skapas projekt med låg potential att tas vidare och nyttiggöras.

Övriga frågor

Fråga: Ska ansökningarna i denna utlysning fokusera på ett av skiftena eller finns det ett mervärde att adressera fler av skiftena?

Svar: Skiftena är i denna utlysning till stor del inbakade i de fyra omställningslabbens tematik. Omställningslabben kring återbruk och flerbostadshusområden har huvudsakligen bäring på skiftet från linjärt till cirkulärt samhällsbyggande. Omställningslabben kring trafikmiljöer och breddad roll för kollektivtrafik har huvudsakligen bäring på skiftet om konkurrenskraftiga alternativ till enskilt bilresande. Det är inget krav att projekten ska adressera ytterligare skiften men finns heller ingen begränsning kring detta. Här behöver ni som sökande själva avgöra inramning av just ert projekt.

Fråga: Stärker det en ansökan i Vinnova om projektet är kopplat till ett geografiskt område i FORMAS utlysning?

Svar: Nej, det är två olika utlysningar och kommer att bedömas var för sig.

Fråga: Om det finns flera projektansökningar inom t.ex. ett län. Menar ni att man under ansökan ska samordna sig?

Svar: Det finns inget krav på samordning mellan projekt inom en viss geografisk avgränsning i ansökningsskedet. Ansökningar som söker inom samma tema och befinner sig i angränsande geografier kommer konkurrera men det finns inget krav på att de ska samordna sig och det finns inget formellt skäl för att båda inte skulle kunna beviljas.

Fråga: Är alla transport/fordonsslag inkluderade? Även gods?

Svar: Ja här finns inga formella begränsningar men viktigt att projekten har en koppling till vald tematik och även kan bidra till ShiftSwedens mission och skiften.

Fråga: Kan man få hjälp att hitta samarbetsparter?

Svar: Ja, programkontoret ShiftSweden erbjuder matchmaking kopplat till både utlysningen hos Formas och Vinnova. Denna funktion hittar ni här: [Vi hjälper dig - ShiftSweden](#) På länken ges ni även möjlighet att boka en tid med programkontoret för att diskutera en projektidé.